

El Castellvell

Caldes de Montbui

Ubicació

Comarca: Vallès Oriental
Lloc/Adreça: Carretera de Castellvell
Emplaçament Paratge del Foment
Alçada: 260

Coordenades:

Latitud: 41.65274
Longitud: 2.15478
UTM Est (X): 429621
UTM Nord (Y): 4611567

Classificació

Número de fitxa 08033 - 90
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Edifici
Estil / època: Contemporani Noucentisme
Segle XIX
Any 1890
Estat de conservació Dolent
Notes de conservació: el cel ras ha caigut. El sostre del primer pis, de fusta, està mig enderrocat i la teulada presenta perill d'enderroc. Els edificis annexes estan en mal estat de conservació. La vegetació ha envoltat l'edifici
Protecció Legal
Observacions protecció: Pla d'Ordenació Urbanística Municipal
Número inventari Sí (IPA 36826)
Generalitat i altres inventaris
Accés Fàcil
Ús actual: Sense ús
Titularitat Privada
Titular: Ref. cad.: 012A00003
Fitxes associades:

Descripció

Edifici de les pedreres de Fomento de Obras y Construcciones, S.A., de planta rectangular, que consta de planta baixa, pis i golfes, amb algun edifici annexat per la part del darrera. La coberta presenta tres vessants, la més important d'elles a la façana principal, construïda amb teula àrab i dos careners en direcció als extrems de la façana.

La disposició de les obertures és simètrica, tant pel que fa a la verticalitat com a l'horitzontalitat de l'edifici. A la planta baixa, hi ha una porta central, amb portal adovellat de mig punt fet de maons, protegit per una balconada amb voladís feta amb maó i estructura de ferro i una barana de ferro forjat. Actualment encara conserva el portaló de fusta. A banda i banda del portal d'entrada, tres obertures simètriques, de proporcions verticals; Totes les obertures estan construïdes amb llindars, ampit i brancals de maó (els llindars formen un arc de mig punt tot ell construït amb maó). Les finestres que toquen al portal d'entrada formen un dibuix geomètric, alternant maó i llamborda de granit gris. El pis, repeteix la mateixa seqüència que a la planta baixa, amb l'única diferència de que a més de la balconera central, se n'han disposat dues més, també amb voladís i barana de ferro forjat simètriques a cada costat la façana. Les golfes presenten un seguit d'obertures més petites i estretes, disposades per parelles, formant un total de 15 grups (30 finestretes), separades per un pilar fet amb maó. La façana està tota ella construïda amb pedra de granit, separant la planta baixa del primer pis i golfes per una cornisa motllurada realitzada amb maó. Resseguint tota la façana hi ha un pedrís de pedra.

Història

La història de l'edifici va molt lligada a l'explotació de pedra que es remunta al final del segle XIX quan, coincidint amb la millora de les comunicacions per la inauguració del ferrocarril de Mollet a Caldes, l'empresa de Barcelona Societat Piera, Cortinas i Cia, va enviar un representant a la vila per estudiar el jaciment de granit que existia a la zona. Va ser aquest mateix representant, Pau Llinars, que l'any 1890 va adquirir, en nom de la companyia, part dels terrenys de la família dels Castellvell, comprant-ne alhora els drets de pas i els terrenys circumdants. Es començaren les obres d'infraestructura i també a llogar personal de Caldes, així com picapedrers experimentats de fora de la població.

L'any 1900 l'empresa que explotava la pedrera va adquirir més magnitud en fusionar-se amb fomento de Obras y Construcciones, S.A. (FOCSA). Així, les "Canteras del Remedio" passaven a convertir-se en una gran explotació destinada a subministrar llambordes a tot Catalunya, Aragó i Mallorca. L'activitat de l'empresa va anar creixent i, amb el temps, la direcció de les pedreres es va instal·lar en un ampli edifici noucentista. Es van col·locar llambordes des del camí de la pedrera fins a l'estació de tren on es carregaven les llambordes que es transportaven fins al seu destí. Al voltant d'aquest nou edifici es van construir tallers, ferreries, habitatges per als treballadors, i es va crear una cooperativa de consum i una caixa d'estalvis. L'any 1908, FOCSA ja compta amb 100 treballadors. Una de les èpoques més dinàmiques fou la dècada dels anys 1920. Amb l'arribada de la dictadura de Primo de Rivera (1923-1920), i les diferents obres públiques que decretava, junt amb l'impuls de renovació urbanística generat per la celebració de l'Exposició Universal de Barcelona l'any 1929, l'activitat de les pedreres va anar en augment. L'any 1926 l'empresa donava feina a més de quatre-cents treballadors. Hi havia obrers que treballaven directament en la producció de llambordes i que cobraven una quantitat determinada per cada peça que realitzaven, mentre que hi havia altres treballadors amb feines de caràcter més secundàries com podia ser el transport de

llambordes fins a l'estació, ja fos amb carros tirats per bous en els primers temps, o amb camions després. Acabades les obres e l'Exposició Universal la feina va anar en retrocés i, finalment, la pedrera va tancar l'any 193, deixant uns 300 treballadors sense feina. Acabada la Guerra Civil (1936-1939), FOCSA tornar a obrir la pedrera del Remei. Però la demanda de llambordes va anar en descens, ja que l'asfalt començava a imposar-se en la construcció de noves carreteres. L'activitat de la pedrera va anar desapareixent de forma progressiva i el tancament definitiu es produí l'any 1968. Des de llavors l'edifici va quedar a l'abandó progressiu.

Bibliografia

GENERALITAT DE CATALUNYA. (2008). Inventari del Patrimoni Cultural i Immoble de Catalunya. Caldes de Montbui (Vallès Oriental). Departament de Cultura i Mitjans de Comunicació. Direcció General del Patrimoni Cultural. Servei d'Arqueologia i Paleontologia. Barcelona, maig de 2008.

HERNÁNDEZ, J. i MONLEÓN, A.-(2007). Visió històrica de Caldes de Montbui. pp 20-21. Ed. Ajuntament de Caldes de Montbui i Thermalia.

Varis autors. (2001). Diccionari visual de la construcció. Generalitat de Catalunya. Departament de Política Territorial i Obres Públiques.

